

Sygn. akt *XIII U 1395/15*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Rafał Młyński</i>
Protokolant:	sekr. sądowy Weronika Stopczyńska

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2016 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z odwołania *M. S.*

przeciwko *Dyrektorowi Biura Emerytalnego Służby Więziennej w W.*

o podwyższenie emerytury SW z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą

na skutek odwołania *M. S.*

od decyzji Dyrektora Biura Emerytalnego Służby Więziennej w W.

z dnia 23 lipca 2015 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje *M. S.* prawo do zwiększenia emerytury z tytułu III grupy inwalidzkiej w związku ze służbą na okres od 24 czerwca 2015 roku do 19 listopada 2019 roku.

UZASADNIENIE

Decyzją z 23 lipca 2015 r. Dyrektor Biura Emerytalnego Służby Więziennej w W. działając na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin ustalił *M. S.* prawo do emerytury SW od 1 sierpnia 2015 r., w której wstrzymano wypłatę podwyższenia emerytury z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą na podstawie orzeczenia (...) z 23 czerwca 2015 r. (k. 42 akt rentowych).

Od powyższej decyzji odwołanie złożył *M. S.* wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie odwołującemu prawa do emerytury wraz z podwyższeniem z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą. Odwołujący zarzucił, że zaskarżona decyzja została wydana w oparciu o nieprawidłowo ustalony stan jego zdrowia (k. 2-4 akt sprawy).

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podnosząc, iż zaskarżona decyzja jest prawidłowa (k. 11, 12 akt sprawy).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

M. S., ur. (...), pełnił służbę w Służbie Więziennej do 20 lipca 2009 r. Odwołujący został zwolniony ze służby z powodu orzeczenia przez komisję lekarską trwałej niezdolności do służby na mocy orzeczenia Wojewódzkiej Komisji Lekarskiej MSWiA w O. nr (...) z 28 maja 2009 r. W orzeczeniu tym rozpoznano u skarżącego m. in. zaburzenia neurasteniczno-lękowe i stwierdzono, iż inwalidztwo odwołującego istnieje od 28 maja 2009 r. i ma charakter okresowy do czerwca 2012 r. (decyzja personalna Dyrektora Generalnego SW nr (...), k. 1 akt rentowych; orzeczenie, k. 36, 37 akt rentowych).

Decyzją z 18 września 2009 r. organ przyznał odwołującemu prawo do emerytury SW wraz ze zwiększeniem z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą na poziomie 80% (decyzja, k. 26 akt rentowych).

Decyzją z 18 września 2009 r. organ przyznał odwołującemu również prawo do renty inwalidzkiej SW z tytułu ustalonego inwalidztwa 3 grupy na poziomie 40% (decyzja, k. 26 akt rentowych).

M. S. pobierał emeryturę SW jako świadczenie bardziej korzystne (okoliczność bezsporna).

Orzeczeniem nr (...) (...) (...) Wojewódzkiej Komisji Lekarskiej MSWiA w O. z 25 czerwca 2012 r. skarżący został zaliczony do III grupy inwalidzkiej w związku ze służbą w więziennictwie. Inwalidztwo to określono jako czasowe, a kolejny termin badania wyznaczono na czerwiec 2015 r. W orzeczeniu tym rozpoznano u skarżącego m. in. nasilone przewlekłe zaburzenia nerwicowe o obrazie neurastenicznym i lękowym upośledzając sprawność ustroju i trudno poddające się leczeniu (k. 34, 35 akt rentowych).

Orzeczeniem nr (...) Wojewódzkiej Komisji Lekarskiej podległej Ministrowi do Spraw Wewnętrznych w O. z 23 czerwca 2015 r. skarżący został zaliczony do III grupy inwalidzkiej bez związku ze służbą od 23 czerwca 2015 r. W orzeczeniu tym ustalono, iż inwalidztwo to jest trwałe. W orzeczeniu tym rozpoznano u skarżącego m. in. nerwicę neurasteniczną poddającą się leczeniu, nieznacznie upośledzającą sprawność ustroju (k. 39-41 akt rentowych).

Wobec powyższego, zaskarżoną decyzją z 23 lipca 2015 r. organ ustalił M. S. prawo do emerytury SW od 1 sierpnia 2015 r., w której wstrzymano wypłatę podwyższenia emerytury z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą (k. 42 akt rentowych).

Celem weryfikacji stanowiska stron, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych psychiatry, ortopedy dla ustalenia, której grupy inwalidą jest odwołujący w rozumieniu art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin; czy inwalidztwo ma charakter okresowy czy też trwałe, czy inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą.

Biegły lekarz ortopeda J. N. w opinii z 26 października 2015 r. po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną i przeprowadzonym badaniu rozpoznał u skarżącego obustronne zmiany zwyrodnieniowe w zakresie stawów śródstopno-paliczkowych paluchów. Biegły wyjaśnił, że stan narządu ruchu odwołującego nie czynił go w przeszłości ani obecnie osobą niezdolną do pracy, również w więziennictwie (k. 31, 32 akt sprawy).

Biegły lekarz psychiatra A. S. w opinii z 19 listopada 2015 r. po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną i przeprowadzonym badaniu stwierdził, iż odwołujący jest nadal inwalidą III grupy wskutek długotrwałego naruszenia sprawności organizmu w czasie pełnienia służby w SW, a inwalidztwo to pozostaje w związku ze służbą, ma charakter okresowy na 4 lata i powstało wskutek chorób powstałych w związku ze służbą w SW – nerwica neurasteniczna, aktualnie poddająca się leczeniu, miernie upośledzająca sprawność ustroju. Odwołujący był w okresie służby oraz w okresie bezpośrednio po jej zakończeniu w stanie psychicznym znacznie upośledzającym sprawność ustroju z powodu nabytych w służbie objawów nerwicy neurastenicznej o przebiegu opornym na stosowane wówczas leczenie. Z upływem czasu po zakończeniu służby, w miarę oddalania się traumatycznych doświadczeń okresu służby - organizm odwołującego radzi sobie coraz lepiej z napięciami emocjonalnymi. Dowodem na to jest dwukrotnie udokumentowany fakt, że dekompensacje przebiegające z wyraźnym pogorszeniem samopoczucia - są wyrównywane podczas niedługich

hospitalizacji w 2014 r. i 2015 r., przy minimalnej ingerencji lekowej oraz przy niezbyt intensywnych oddziaływaniach psychologicznych. Odwołujący został w grudniu 2014 r. wypisany z (...) w M. w stanie stabilnym, a w listopadzie 2015 r. ze Szpitala w L. w stanie psychicznym wyrównanym. Wobec obserwowanej rosnącej zdolności do uzyskiwania poprawy stanu psychicznego - nie ma podstaw do orzekania trwałego inwalidztwa odwołującego. Biegły podkreślił, iż skoro w 2012 r. było bezsporne, że przyczyną główną inwalidztwa są przewlekłe zaburzenia neurasteniczne upośledzające sprawność ustroju i pozostające z związku ze służbą w S W, to bezpodstawne z psychiatrycznego punktu widzenia jest twierdzenie, że od dnia orzeczenia z 23 czerwca 2015 r. ten związek ustał (k. 39, 40 akt sprawy).

Organ nie wniósł zastrzeżeń do ww. opinii (k. 51 akt sprawy). Odwołujący zakwestionował natomiast opinię biegłego psychiatry podnosząc, że błędne jest stanowisko, jakoby wdrożone leczenie przyniosło poprawę stanu zdrowia psychicznego odwołującego oraz że nerwica neurasteniczna poddaje się leczeniu i miernie upośledza sprawność ustroju (k. 54 akt sprawy).

Biegły lekarz psychiatra A. S. w opinii uzupełniającej z 1 lipca 2016 r. podtrzymał dotychczasową opinię przedstawiając wyczerpujące uzasadnienie swojego stanowiska, które uwzględniało dokumentację medyczną odwołującego (k. 124-126 akt sprawy).

Opinia ta nie była kwestionowana przez strony (k. 138 akt sprawy).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych w aktach dokumentów oraz opinii biegłych lekarzy sądowych ortopedy J. N. i psychiatry A. S.. W ocenie Sądu dokumenty znajdujące się w aktach sprawy są autentyczne, a ich treść nie budzi wątpliwości. Treść tych dokumentów nie była także negowana przez żadną ze stron. Sąd nie znalazł również podstaw, aby odmówić wiarygodności ww. opiniom biegłych lekarzy sądowych, które zostały wydane zgodnie z wiedzą specjalistyczną w oparciu o przeprowadzone badanie odwołującego.

Decydującymi dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy były, w ocenie Sądu, niekwestionowane przez organ opinie biegłego psychiatry, który w sposób szczegółowy przeanalizował stan zdrowia odwołującego, w szczególności w zakresie ustalenia stanu psychicznego. Biegły A. S. jest specjalistą z zakresu adekwatnego do dominujących schorzeń odwołującego, uznał się właściwym do oceny stanu jego zdrowia, jego opinie są jasne, logiczne, przekonujące, gdyż opierają się na dowodach zebranych w sprawie, badaniu przedmiotowym odwołującego, korespondują ze sobą i wzajemnie się uzupełniają. To przemawia za uznaniem, że biegły A. S. dokonał prawidłowej oceny zdrowia odwołującego i nie zachodzi potrzeba powołania kolejnych biegłych.

Według Sądu ten materiał dowodowy jest przekonujący oraz rzetelny i dlatego uznany został za wiarygodną podstawę ustaleń faktycznych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie M. S. zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2013 r., poz. 667 ze zm.) renta inwalidzka przysługuje funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby, który stał się inwalidą wskutek stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu:

- 1) w czasie pełnienia służby albo
- 2) w ciągu 18 miesięcy po zwolnieniu ze służby, jeżeli inwalidztwo jest następstwem urazów doznanych w czasie pełnienia służby lub chorób powstałych w tym czasie;
- 3) w ciągu 3 lat po zwolnieniu ze służby, jeżeli inwalidztwo jest następstwem wypadku pozostającego w związku z pełnieniem służby albo choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby.

Stosownie do art. 20 ust. 1, 2 ww. ustawy ustala się trzy grupy inwalidztwa funkcjonariuszy całkowicie niezdolnych do służby: I grupę - obejmującą całkowicie niezdolnych do pracy; II grupę - obejmującą częściowo niezdolnych do pracy; III grupę - obejmującą zdolnych do pracy. W zależności od przyczyny powstania inwalidztwa pozostaje ono w związku lub nie pozostaje w związku ze służbą.

Na podstawie art. 22 cyt. ustawy renta inwalidzka wynosi dla inwalidów zaliczonych do: I grupy - 80%, II grupy - 70%, III grupy - 40% podstawy wymiaru bez uwzględnienia dodatków, o których mowa w art. 18 ust. 1 ustawy. Rentę inwalidzką zwiększa się o 10% podstawy wymiaru inwalidom, których inwalidztwo powstało wskutek wypadku pozostającego w związku ze służbą lub wskutek choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami bądź warunkami tej służby, z tytułu których przysługują świadczenia odszkodowawcze.

Według art. 15 ust. 4 cyt. ustawy emeryturę podwyższa się o 15% podstawy wymiaru emerytowi, którego inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą. Stosownie do art. 18 ust. 1 zdanie drugie powoływanej ustawy w przypadku zwiększenia emerytury, o którym mowa w art. 15 ust. 4, kwota emerytury nie może przekroczyć 80% podstawy wymiaru emerytury.

O tym czy inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą decyduje spełnienie jednej z przesłanek wymienionych w art. 20 ust. 3 ustawy z 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, zgodnie z którym inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą, gdy powstało wskutek: zranienia, kontuzji lub innych obrażeń doznanych w czasie wykonywania obowiązków służbowych; wypadku pozostającego w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych; chorób zakaźnych panujących w miejscu służbowego pobytu funkcjonariusza; chorób powstałych w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby; chorób i schorzeń, które istniały przed przyjęciem do służby, lecz uległy pogorszeniu lub ujawniły się w czasie trwania służby wskutek szczególnych właściwości lub warunków służby na określonych stanowiskach.

Wykaz chorób i schorzeń pozostających w związku ze służbą w Służbie Więziennej określony został w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 grudnia 2008 r. (Dz. U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1473), w tym przewlekłe nerwice.

W niniejszej sprawie bezspornym było, iż odwołujący do 31 lipca 2015 r. był uprawniony do renty inwalidzkiej SW III grupy na poziomie 40% podstawy wymiaru, a także wypłacano mu emeryturę SW uwzględniającą podwyższenie z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą. Orzeczenia, na podstawie których wydawane było decyzje przyznające przedmiotowe zwiększenie emerytury uwzględniały, iż skarżący cierpi na zaburzenia neurasteniczno-lękowe (2009 r.), zaburzenia nerwicowe o obrazie neurastenicznym i lękowym upośledzając sprawność ustroju i trudno poddające się leczeniu (2012 r.).

Wymaga podkreślenia, iż w postępowaniu sądowym ocena niezdolności do pracy, w zakresie dotyczącym naruszenia sprawności organizmu i wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania pracy - weryfikacja orzeczeń lekarzy orzeczników, z zasady wymaga wiadomości specjalnych. W takiej sytuacji, sąd nie może orzekać wbrew opinii biegłych sądowych (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 17 stycznia 2013 r., sygn. III AUa 658/12). Opinia biegłego ma na celu ułatwienie sądowi należytej oceny zebranego materiału dowodowego, wtedy gdy potrzebne są do tego wiadomości specjalne. Dlatego też opinie sądowo-lekarskie sporządzone w sprawie przez lekarzy specjalistów dla oceny schorzeń ubezpieczonego mają zasadniczy walor dowodowy (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 10 października 2013 r., sygn. III AUa 190/13).

Należy podkreślić, że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności mających zasadnicze znaczenie opinii biegłego lekarza sądowego z zakresu psychiatrii A. S. wynika, że M. S. jest nadal całkowicie niezdolny do służby z uwagi na dysfunkcje psychiatryczne powstałe wskutek długotrwałego naruszenia sprawności organizmu w czasie pełnienia służby w SW – nerwica neurasteniczna. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż odwołujący był w okresie służby w więziennictwie oraz w okresie bezpośrednio po jej zakończeniu w stanie psychicznym znacznie upośledzającym sprawność ustroju z powodu nabytych w służbie objawów nerwicy neurastenicznej o przebiegu opornym na stosowane wówczas leczenie. Z upływem czasu po zakończeniu służby, w miarę oddalania się traumatycznych doświadczeń okresu służby - organizm odwołującego radzi sobie coraz lepiej

z napięciami emocjonalnymi. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż z uwagi na stan psychiczny u skarżącego występuje nadal całkowita niezdolność do służby i zdolność do pracy (III grupa). Inwalidztwo to ma nadal związek ze służbą w SW. Skoro bowiem w 2012 r. było bezsporne, że przyczyną główną inwalidztwa są przewlekłe zaburzenia neurasteniczne upośledzające sprawność ustroju i pozostające z związku ze służbą w SW, to bezpodstawne jest twierdzenie, że od dnia orzeczenia z 23 czerwca 2015 r. związek ten ustał. Dodatkowo podnieść należy, że wobec obserwowanej rosnącej zdolności do uzyskiwania poprawy stanu psychicznego - nie ma podstaw do orzekania trwałego inwalidztwa odwołującego.

Wobec powyższego uznać należy, że schorzenia skarżącego odpowiadają III grupie inwalidzkiej według przepisów ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy. Inwalidztwo to pozostaje w związku ze służbą i ma charakter okresowy.

Według art. 42 ust. 1 powoływanej ustawy świadczenia pieniężne wypłaca się od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym złożono wniosek, o którym mowa w art. 32 ust. 3, lub w którym wydano decyzję z urzędu. Trzeba więc uznać, iż odwołujący nadal spełnia przesłanki przyznania mu podwyższenia emerytury z tytułu inwalidztwa III grupy w związku ze służbą na dalszy okres do 19 listopada 2019 r., tj. na okres 4 lat od wydania opinii przez biegłego psychiatrę.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Rafał Młyński

(...)